

EKO AKETE.

"EMI YIO FI OHUN TI O NDUN MAKUNNU HAN AWON
ALAGBARA, NGO SI JE ALAGBAWI AWON ODI."—W. T. STEAD.

VOL. VI. NO. 292 SATURDAY, SEPTEMBER 15, 1928 4d.

The Leading Weekly Vernacular Newspaper in Nigeria.

White's Radical Gonkiller.

:o:
(NATIVE.)

[*A complete cure for old and fresh Gonorrhœa.*]

When Gonorrhea is not properly cured, it gives rise to other troubles and diseases such as Barreness, Piles, Kidney Diseases, Stricture, Rupture, Rheumatism, Sore-eyes, etc.

N.B.—This Medicine cures Gonorrhea completely in either man or woman, so that no secondary diseases can follow.

Made from pure **Native Herbs**, and sold only by

VICTOR WHITE, ESQ., Chemist.

41, Offin Road, Lagos.

PRICE: **Ten Shillings (10/-) per bottle.**

Packing and Postage 2/6d. extra, to all parts of Nigeria.

EGBOGI ALAWOTAN ATOSI.

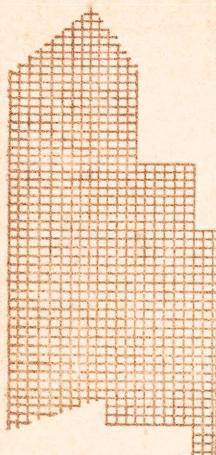
:o:
[*Fun Atosi lailai ati titun.*]

Ti a ko ba tete wo Atosi san daradara, o ma ndi enia lwo lati se abiamø, o si ma nfa oriñi arun mi wa, bi:—Jedi-jedi, Aran, Iju, Eđa, Ipake, Ase, Iakuregbe, Arun Oju, ati arun mi.

N.B.—Egbogi yi nwo Atosi san lawotan patapata, ko si njé ki o ri aye, wu arun mi silę.

*Adinkra
Kwesi Adindah*

LOOK FOR
THE PORTRAIT
OF
Dr. Charles Sloan

**SLOAN'S
N & B
FAMILY
LINIMENT**

Trade Mark Registered

KILLS PAIN

apothecaries and Patent Medicine Dealers

Carton adopted 1916.

For Great Britain

FASSETT & JOHNSON,
Road, London, E.C.

MADE ONLY BY

Charles Sloan

CORPORATED

ST. LOUIS. TORONTO, CAN.
Home Office. BOSTON

in United States of America

RELIEVES

- Rheumatism
- Neuralgia
- Sciatica
- Sore Gums
- Sore Muscles
- Sprains
- Strains
- Swelling
- Tender Feet
- Toothache
- Ulcerated Tissue
- Stiffness and Tension
- Severe Bruises
- General Discomfort
- for External Use
- Apply Directly
- and firmly
- Keep away from
- Fire or Flame

TO
STOP YOUR
ACHE & PAINS
SIMPLY USE
SLOAN'S LINIMENT

- Sold by all Dealers,
Wholesale Fassett & Johnson Ltd
Clerkenwell Rd, London,
England

Editor & Proprietor:—

ADEOYE DENIGA,
Office 24, Williams Street,
Lagos, Nigeria.

GBOHUN-GBOHUN.

INA GORI ILE FEJU.

Ina kan şeşle ni ale Monday qṣe yi niwọn agogo meşan abo ni Elegbata, wara were nwọn ti pa ki o to şe jamba pupo.

DUNIYAN-LABARI.

[LATI QWÓ KEKERÉ-AWO.]

I PADE - GBOGBO-GBO.

Nwọn se ipade Gbogbo-gbo ti awon ęgbé Démó ni lle Afari-ogun (G.M.H.) ni ojo Satide to koja ti nse ojo kejø oṣu yi, labé Alaga Olóla Loya Eric O. Moore ati awon ojoyer onifila funfun ati awon Abagbón, ni agogo mérin irótlé titi di iwon agogo meje ku işeju mewá.

Nwọn tun fi ipade Gbogbo-gbo miran si Satide ti oni yi, gęęę bi Alaga wa ti wi fun gbogbo 沅묘 ęgbé.

HU.....U HA HA !

Igbe yi lo ferę jo ikebe ti obinin obiobio kan nke nügbati a gbo wípe awon "Meriwo" awon omo jaguda pali baba liliyi pa a lara pööwn kan ni ojo Satide ijeyo ni Ereko, anu obinrin na şe ęnikení jojo ęnikeji tolę tı o je wípe bi élomiran ni agbara owo na o le fun obinrin yi ; wayi o kini a ti ma şe ti awon 沅묘 'ta wényi si lojoumoy bayı ?

ĘGBĘ SERAFU.

Awon ęgbę Serafu itafo wasi kün ni Egerton Road, ni ale ojo Satide to koja, nse ni gbegbo wén akorin ti baba oni-wasu wón nsc bi alara-kunmoyá.

ASAN-SILE NI OWO GBIGBA-RS.

Eko.	Ilu miran ni Nigeria,	Ilu Okere.
Odun kan 12/-	13/-	14/-
Oṣu mèfa 6/-	6/6d.	7/-
Oṣu mèta 3/-	3/6d.	4/-

E fi owo ati Letter ranşesi Editor.

ADU ATI QLOPAD : STREET.

Awon adugbo mejeji ti a daruko wonyi le şokunkun pupo to be ti enia ki ifi saba rin toþe lapa ibé lajalé, a le so wiþe asekó ęsipa nikón ni owo nma ri anfaní nina 'ju je, ati pélú eyi kele fun awon ará adugbo na ni iwuři toþe lati ma je fají lojude wón bi awon adugbo miran ti o ni anfaní ina Qba lode. Nitorina iba dará dię bi awu n Ijoba ba le fun awon adugbo mejeji na ni anfaní ina ode, tabi bomiran ti o tun ye bi adugbo Evan Street, nitorin jamba ti ole ti ma be niu okunkun.

ĘGBĘ DÉMO

Ohun patakí ti awen ęgbę Démó şoró le lori juló niu ipade wón ni ti qran ibo didi fun awon Aşojú mèta ti Eko, ti nwọn yiò ran ló si Igbinó Aşofin, eyiti nwọn yiò şe ni ojo kejidinlogbon oṣu yi, bi nwọn ba ni o di owo Imale, awon Imale ke a ni o dwo Soko, e maşe jafara o, nitorin afara ni ija ękun, ki Oluwa ma je ka ri dasi o l

"DAILY TIMES."

A ko tilé mo awon ęniti o kuku joye kowe-kowe si inu iwe-ojoju ti nwön tun ni suna Daily Times nisisiyi, bi olotu iwe na lo ndabira kú a ma kó iwe mcsaşı nişa Qğbeni Makéli bi o si şeşę gba awen akove kowura sidi işe iwe wón na ni ako mo? Qro Qğbeni Makéli ti iwe na kuku fi nse işe şa nigbagbogbo lati ęnu ojo mèta yi wa lo mu wa bere. A ko le ba çbo jawura ti o tunbo jekí o wó iwe yi lewu, lori għogħo r-ejul , o ye wípe ki a mo wípe omcdie ti o bu iloró si o boju we ęchin ni ti won je, ęru ti őko ru ti, ti e fo lori, ori lasan ni on yiò fi ru, niş orin na ki yiò lo tutu bi elubu? o di igħeb na, ęnu rę la kesi wayi, ki akowé kowura na tunbo tieni geże re ati tadawwa re şe daradara, aşo mbo wa si mo egungun loju ęnikeji bi Qlørün fe.

SUMQNU ASOROBI

Għuk li a għo tiku Qğbeni ti o nje Sumqun Aşorobi ni lle rę ni ęchin u a Eriko lojgo Sunday ijeje—ki Oluwa dlej fun u e, ki o si şe ęchin rę ni rere.

MUNISIBA ATI ILU.

Opolepó ile ni awon Munisiba npa laşč ki nwön ma tunse laseko yi fun itici illera-ilu papa nitoril ajakal-żarru ti o mbę̄ larin ilu yi loni, nişa eyi o si

so awon ile gbogbo na di afinju, dajudaju eyi data pupo.

Sugbon ohun ti awon Munisiba iba se ti o yé loju wa ni pa inawo abaradi ti elomiran nse se ori titun ile won se na gęębi aye ti awon Munisiba nfun won, nitoto nwona nfun won ni asekó gigun daradara, eyi ko to si bęętibg, bi nwona ba fe se daradara julo ni, Munisiba iba ma fun won ni co o dęętęę gęębi iranlowo nitoru awon mękunnu, elomiran wa bi nwona tilę fun ni akoko gigun lati fi ton ile re şe, ona ti yio ma wa kurakita ni wibe ki Olorun le bo on ni aşıri owo ti inawo ile na je ki on ma ba te aşe awon Munisiba leti, bi elomiran yio lo wa owo třę ya lena-kęna nko, għebse kan ni iyen, opolopo elomirau lori ipo ti le on wa ti o si nfe tuńse bi o ti loju en papa, sugbon nigbati aye re ko si ko jekki nwona le ti owo ygħobe, eyiti awon Munisiba papu si nipa laje pe ki nwona ma tuńse ni apapani todu fun anfani awon onile ni, nitorina li a n so wibe awon Munisiba iba ma se atilieħin owo dieħi s'i fuu won.

IN V PUPA BELEJEJ.

Ni ale ojo Monday ijeña ni arakayamu ina kan şeħe ni Olowogbowo ni Apoŋgb n Street, ni qħin kule ile Alapaduja tabi Baba dudu ni iwqien agogo mēsan tiġi de agogo mewa, aw n panapana Qba se ishe wən pe perepere nwona si pa banbari ina na mole pira-pira.

Wayi o, aħsa wo ni ki ina ma jo nibikan, ki għo għo ero si ma rø l-o si ibex bi cyuti o sun wə lu nje għogħbo awon cniżi o kuku nha aniyen, ajo lo lo kuku npo to rex xebex ti għogħbo won a si ma pa ariwo ge? qšan eni ni aluha ċen, ki olukuluktu toju aniyen re daradar, nitor awon alamyan buburu qjip kan ki idara fun won.

O D A B O .

A għo wibe Loya W. Wells-Palmer bi okko Aba ti o si nihin ni ejo Jmra ijeṣan lop si ilu oyinbo -qua're o!

E KU ABO.

A għo wibe Olola Gomina Graeme Thomson, K.C.B., G.C.M.G., all-ayha t-żejt bi de ni Monday lati qna iż-żorr-ajja won ti nwona ti lop si qjip kċaknejegħu osu August ta' kċejha.

IYA-AFIN AJARATU ILORI.

Għukkien iż-żejt bi iku aja atu Il-ri ti o şeħejni tie re Koilo Street, ni Isal-e-għandu ni oru osse ijejj moju ojo. Atti ni, nwona se isinku tie re si Itę́ Oke Suna, Akbari Lemm-mu Jinġidha Mati. Disu Giwa, Asanu Sekoni ati awon jakanjakau nwona ku qiegħi, ki Oluwa dęče fuu u o!

BARIKA O !

À kċi Olola Samuel Wilson, K.C.B., K.C.M.G., nwona kku abo idħol ti nwona ti lop, alfa kien li e de bi.

A J A I B A !

A għo wibe ġnienan won ġeran ewuré kan lati adugħo Epetiedo si apa adugħo Oluwole, niggħi ġeran na si tu kun, o si si o fori le ibbi nwon ti nwona, tabi mbo lati oddi Oluwole si Epetiedo, fai si 'na lai se kan—eyi ara!

ILU KOMITI.

Awon luu Komiti ti Dēmo se ipade kan ni Eħbingħetti ni iż-żgħix ojja Tuesday ijarun, atti ni Wednesday, nwona se ohun pataki nipa awon metu ti nwon nfex mu lati dibo tun lop si Kansulu—Moore, Jones ati Doherty.

"NIGERIAN DAILY TIMES" ATI OGĦBENI HERBERT MACAULAY.

Għej-żepp bi mo ti nba iroħin mi bo lati qse to koja—ko si ġnieni to ma wibe għogħbo bi orq il-leyti ti nlo si, ohun ko mqo, yala ċeu lu yi ni, olej ilu yi ni, qmo bibi lu yi ni, għogħbo wa patpatā lu mo nkan to nli ni ilu yi.—ki ama ba orq wa bō. Nipade ti Egħbe Dēmo ti ġej, ko si ġnieni enu ko ja bi egħbex na tikiun to, ti ero għa ile atti ita kien, ti esse kien għejni ni, se għogħbo enia patpatā ni il-żi yi, lo mō ore ti egħġe yi nse fun ilu wa yi, sugħġien opolopo enia lu nli enu sata egħġeb yi wibe Dēmo ti fo, l-ħin ti wien ti mu clori won—għej-zi bi ati so ni qse to koja, awon ti iruħe orq bayi njade ni ġnien won, were patpatā ni won nse, osi to asiko ti an iati mu wien lop si Yaba ki wien wo won. Nigħbiż Alaqi egħbe yi Ogħbeni E. O. Moore Aġoju wa ri Igbimo Aġoñi kesi emm egħġeb nipa owo dida sħile mejjji mejjī ħażi kankkan, sħa sħa lori tabiħi Alaqi kien fun owo yi. Ni apot i owo yi jađe, ki Olorun ko bu si apol ukkulku yin, Egħbex ko ni tu, kikkin lu ma kien. Atti ki għogħbo egħġeb Igbimo ati awon Oloye won ku ko kati. Qli run a fuu yin se.

Għogħbo wa lori ka ninu iwe iroħin Daily Times nipa iġbesi aijje ogħeni wa kiniu enibudo Herbert Macaulay C.E., ġnieni o wi nipa mō lioni yi, ti oħol iwe iroħin Daily Times si so fun għogħbo aijje mō ohun ti oħda ohun p-lu ċiġid pō. O dara pupu fun iruħe be bie to tse si oħde, awon agħbalgħa lo ma npa lowe wibe aghħalbagħa ki wa lejja ki ori qmox titu we. Owe ni o—se oħol iwe iroħin yi ni awon agħbiġba l-ħin ti won ma nħab ji rero ohun to ni l-ħi kien, għej-żi bi aħsa awen al-ħabwaw fun wibe ha! Oħol iwe iroħin yi, ki xi han ħażi ħażi kien ko to kien to ba win eyi le je oto, o kien wien pelu arha won, yala offi iwe yi ħien niwajju wa, nitorpe, ki se għogħbo wa ni Baba ati Iya ko dajudaju. Bώq fuu Baba on Iya re, ki se Baba ġeni mink, sugħġien se ġnieni o ba ni Baba ati Iya ni yen to si je anfani won, iż-żen lu le mō owo ti wien nħabu fun

Baba oni Baba, opolojo lori işe ninu aiye, orişiri iya ati işe lo si wa, şugben bi okun ba mu elomiran tan, ko si iwa ti ko le hu lati juba fun eniti oha julu, nigba na lo ma mo ọwo agba, wípe ni tilé toloron lati ijo ti won ti da iran awon eleyi si aiye, ni won ti ju awon iran ti Baba to fi de Baba nla on ló, şugben nigbati irufé awon kobo-kobo tabi awon Dewo tabi awon kinakuna tabi awon oniho bo wa wonyi ba de ipo ti Baba nla won ko de, won a gbagbe ara won, ko si si ohun to mu irufé eyi wa mi wípe awon omog wa papa ni won ngbe irufé awon kini wonyi lehin ni won wa fi nbu wa je, ogo kó ni fari won pø, to be ge ki won to mu gege won, lati ma kó ikokukó, lati ma sò olum ti ko si lenu won, se orø si sò yi, o dara fun eniti énu rø ba kere, şugbon éwo éno oga wa, e ori wípe o tobi ju fun olum to sò, nitori na ki se wípe ohun to sò buru ni ona keji, ewo ni won ma fi dara ya fun ará won, ti inu won si ma ma dun, wípe awon sè nkan gunimo, ohun ti awon se si dara—ko si omoluwabi to ma fè kó irufé bë nile yi, ti éwo rø ko ni gbón. Şugbon Abogbo awon nkankinktan wonyi. E ba mi gbe jingi, ki e fi wo won wo, orişiri ni won je, omiran ninu won nse abése fun omog inu rø nitori ipo to wa wípe on ko le de irufé ipo be mò, abeyø to si nse ki se wípe fun ékò pataki kan bi ko se fun qté tabi témblekun, ko si ibi ti eşe ko si, awon énikení ni wén nse irufé nkan bë, ko si le wé wun wén, opolojo ni won ti palaro arédu, omiran ti won ti palaro Oba ará dudu daradará lówó Baba ré, ki ni enikan se ti Baba elomiran ninu yin ko ti se ri, e joko si énu mimí, elomiran ati wó éwon ni ati kekere şugbon ti awon édómokunrin wa ba nwo won, aße bi ko si alebu kan lara won, éni mimò lo ma ma ye won. Şugbon bi agbalagba ba pe wípe éni ti ori yén kini fari rø, ogba éwon ni won bi si, tabi Baba ré éléwón ni, tabi on papa agaga ki ni fari won, é ma fi orùn yó mi gbagbo wa lo jo nlo bi oran ogba éwon kó, é ma jéki alebu énikení ma gbo si énu yin mò, nipa énu yin ni ao da yin lejø ni ojo miran.

E tun ba mi wo won wo, elomiran a ma sò wípe Ogbeni Herbert Macauley C.E., ti fi énu re ba on je kiri ilu, on ni ko je ki ola ati ọwo ti awon ara ilu nfin on ko po si mo, otø ni eyi şugbon ola ati ipo ti iwo nwi yi, bawo ni iwo papa ti rin si ninu igbesi aiye rø, iwa rø wo lo mò, bi abe gbe jingi wo pupo ninu așelu wa, opolojo lo ni alebu tire, alebu enikan o yato si ti énikéji, benni ninu egbe kannu ni won wa, ni ona kannu ni won nin, elomiran ko bi omog şugbon iwa ọdalaju iwa ika lati kekere rø si wa ninu rø, osi ti ro piñ wípe on to wu ki on ko sc ni aiye ko si éniti won ma gba ésan mi ará re o wa gbagbe wípe ohunkohun ko wu ki aşe ninu aiye, ao jihin rø ni ojo kan, elomiran to si bi mò kë, on na aní oro ninu bi oka, şugbon awon omog re wa mu ona ti won

pø, nitori awon fè tun orukò ara won se won kofé télè ona ti awon obi won nhu, ki won ma gbesan rø ni ara won ni éhin ola, omiran kë to je wípe awon obi won orukò won ko de éhingbetti to je wípe anu Olorun lo gbe awon omog dide ti orukò gbogbo iran na fi hap, ngbo eyin ti Olorun gbe dide nkø iwa kini çhi ipo ua hu, omog olomø gboqdø dide, kë sa se ni on to nse yin, ka gba aya egbe éni, ka fun omog elomiran loyün melomelo irufé iwa egbin bayi, opolojo ninu yin kò loni alaredé tiré nle ti ko fè ki era ko kun to wun, benni irufé iwa eri wonyi, a ko le ba won wi awo ko mo pe on majé ata. Bi oko gbe arede gége bi ipo ti Olorun fi e si loni, bi oba nlu irufé iwa bë o dara pupo, şugbon ofé lo siwaju nilu, otun nfa ohun eri daní, eyi ko dara to, mo sò eyi fun itiju énikení ti irufé iwa bë ba wa ni ọwo rø, opolojo ti sò awon omobinrin pupo di ero orùn apapando nipa sisì lona, şugbon awon oniwe irohin wa, won ki ni irufé iyen lati ma ke si won leti totó wípe iba on ti Olorun ba se fun q, ni lati te q orùn. Ba ba ni ki ama to bi elo ato aşe hunhun şugbon bi a ko ba sò bayi ama wun awon iran to nbo lehin, wípe wo awon lagbaja lehin alaredé wén awon omog won ni Oba kan, ngbo iwo papa kò ni Oba kan şugbon aşe oyinbo ti iwo nté le ha kò e bë. Bi oba ma je oṣaka, bo ba ma je oṣoko, koje oṣoko, aşaka nṣoko ko yé onia laiyé. E jéki iwa yin ko dara niwaju Olorun, ki éri okan yin ko si sò fun yin wípe iwa ododo ni eyin nhu, ko ma si si iwa eri ni ọwo yin mo.

Mo ri ki ninu iwe irohin Daily News lati qwo olotu iwe irohin yi, to si ntóka si wípe énikení toba ma kò iwe si énikéji rø lara, ko fi orukò ara rø sinu rø, şugbon eyi dara bë, se gbogbo enia kò lojé omoluwabi, omog ti won bi, ti won fi owo wo, awon agbagba lo ma nṣo kro wípe ko si itiju fun eniti oba ti ko aṣò bori benni, se omoluwabi enia lo ma sò aida si enia lara tan lo si ma fi orukò ara rø si, nigbati ogbeni Herbert Macauley C.E., ma ko iwe nipa ologbe Dokita John Randle ati Ogbeni wa Henry Carr I.S.O., ofi orukò re sinu ré, şugbon melomelo ni eyiti opolojo nkø ti won ko fè ki orùn won jade, to je wípe olotu iwe irohin lo ma gba, ebn ati isokusó si cri ara rø, eyi wa nke, mo niran eyiti o pe ara rø ni "Barrister" ninu iwe irohin Daily Times benni bo ba fi orukò ara rø si, a gbe jinzi ofin gégebi işe on papa abá fi wo olin wo, ka to mó eyi ti ama téle ka to le sò irufé eniti o je şugbon nigbati o da awon boju, afi bò my lara bë, ka to dake, énikení to ba fè lati pe ija ko fi orukò ara rø sode nigbaná ni ao fun ni qwo to to ati eyi to yé fun. E lo ogbon, oye, imog ati iwe yin si ona to tó, ema di éru le éniti oti şubu mo, nitori eyin ti e duro loni le şubu ni ola.

Igbimo aṣofin asikò nto bo ti a ni lati yan enia to ja faufau sibé enia ti o ma se otito, enia ti o ma se ododo. enia ti o ma je akoni, enia ti o ma ja

faufau nini iwe, nini oye, enia ti o ma sorò qlögbon jade, enia ti orò ma da si lenu, ki işe enia to ma ma pe gbolohun orò kan ni igba rain to ma jaja so q'kan na jade, ki şe enia ti o ma ri awon ogunna gbongbo ti o nda ito lenu igbin ti şokoto yio ma bo ni idì rẹ, ki şe enia to ma de ọhun tan to ma ni tina on ni on ma şe, ki şe enia to ma de ọhun tan, ti a ko ni ri ba sorò mo, ki enia to ma ni nitorí oye " Honourable " ni on nṣe nlo, ki şe enia to ma gbe ilu rẹ ta, ki şe enia to ma ni ngbatí gbogbo igbimo fi ohun si oro kan lo je ki on ti on şe ọkan pèlu won, ki şe enia to ma wípe lotó ni mo se fi owo siwe ʂugbón eyiti mo ma şe şiku lèhün, bi nkán ko ba dàra loju rẹ to si je ohun to ma mi inira wa fun ilu ni, so 1şekéşé wípe emi ko le şe eyi, nitorí awon ti mo je aşoju rẹ nkán ti e ni ki nse yi lodí si aşe ti wón fun mi, nwón ko ni mu e sile, nwón ko ni e, nwón ko si ni tori rẹ yo e ni Igbo mo iyen gan loju temi lo ma je ki Ijòba fun e ni ɔwo toto ati eyi to ye won a siri gbangba pe eyeti je olotò enia nipa be iwò nṣe ododo loju enia ati loju Olòrun.

Lóna miran kẹ iwò ti gbogbo egbè ti gbogbo ogba yan sibe, bi o ba wò ile tan, ekanna ni ko ma fi ja fila lori rẹ, ko ma ni iwò nki enia, tabi awon enia ti iwò má ma fi oju wo molé wípe nwón ko mo iwe, lotó nwón ko mo iwe ʂugbón nwón mo ninu ará won, awon enia be ni wón duro ti e lóni ti wón si fi owo so aiyá fun ọ wípe iwò yio de Igbo mo bi won Baláta rẹ won wa mo iya rẹ bi, awon mekunnu won ni, ni wón nṣe aisun lori rẹ wípe ki Olòrun ko mu eşe rẹ wole, ko si fun ọ ni bujoko rere ni Igbo mo iwò yio ha tapasi won bi? O di ɔwo nyin o!

Ni ijérin ni akója ni Ehungbéti ni arin awon Ilu ti won si yara Igbo mo ni Hall ti o si ta si wa letí finrin wípe won şe aşaro iye awon qnití o ma lò si Igbo mo lati ɔwo egbè Démò, a si gbó wípe nínú gbogbo awon enia patakipatáki ti won wa nibe, nupò nínú won ni awon ko lo, won si ohun idíma rẹ nínú rẹ ni awen mérin kò iwe si Igbo mo na, nigbati won ro si otun ro si osi, nwón si mu 'Olòwa Eric. O. More, aşoju ilu kimi ni Igbo mo yi, won si tun mu Olòla Dokita Jones, aşoju ilu keji ni Igbo mo, (eniti o gba oloşé le si ilu oyinbo ti o si wa ni ọhun, ki Baba ko si mu bò wa ba wa ni alafia,) won si tun mu Loya Adebayo Doherty, eniti o je ọkan nínú aşoju wa ni Igbo mo Munispa —gbogbo ilu yio ri wípe awon Igbo mo isalé won gbe jigi nwón fi wo awon mérin ti won kò iwe wa ẹnífí nwón si mu ni awon metí ti a ka siwaju iwe yi — Googbo ilu o wa di işe nyin ki e mura ogun lati şe iranlyo nyin tun awon metá wenyi nipa ibo nyin ki won le wo ile gege bi e ti şe nigbati Loya Shyngle (Ologbo orùn re o) Loya Moore, Dokita Jones ti nwón si wóile, ki e tun şe ju be lò fun awon eni-méta wonyi, eyi yio wa han fun nyin gbangba pe awon Igbo mo isalé egbè Démò

won ni ɔgbón lori won ko si şe oju-saju eníkéni ki won to pa imo po mò awon eni metá won yi.

Şe eniyin na mo orò ti awon oni-so-ku-so ma wípe Ogeni wa Herbert Macaulay lo ma nṣoşa won lenu wípe eleyi ni ki e mu, eleyi ni ki e mu, ʂugbón lóni ko si ni arin wa, ki Olòrun na bò wa ba wa ni alafia, amin, ʂugbón awon Igbo mo yi ni wón gbe jigi wo orò na finifini ki won lo ma awon eniti won mu yi, ko ba tun si wahala ka fun won ti ko ba si iyona ti Dokita Caulwick, Olòrun ko yo ninu rẹ si rere, ko ba ti si wahala wonyi ʂugbón ni eyiti awon egbè Igbo mo si pímo wípe ki won mu awon eni metá wonyi, a be nyia gbogbo ilu, ire ilu ni ki gbogbo nyin fi si ero, ma wo wípe lagbaja kere tabí o dagba subré ohun ti o wa fun wa ni lati doro ti eyiti o kere lati ma ke tantan fun eyiti o dagba ki won le mò piq wón lati tó — Ki awon egbè " Young Nigerian Civil Servants, Railway Union " ati gbogbo awa egbè yoku ki won dide bi ti akójo ki won se iras lówo ki awon eni wa wonyi le wole, Olòrun ni je ki oju ki o ti nyin.

Nitorí na ni ipade ti ọsé yi, ki gbogbo ymo egbè gba wò jo, ki won si ohun şe ọkan lori eni metá wonyi, nitorí ajo wo, ohun ti a ba ti jo we ni-gun. Asiko wa fun opòlopó elomiran laju Igbo mo suru lo gba, bi nkán ko ba ti o asiko n ki oluwaré ma ti kanju gbogbo nkau ulò fun res ni oju Oluwa. 1şé ti o ti nse fun egbè ma loi bi şehin, ma şe gégé bi Olòrun ba ti fi rao, lagbaja lo nse mi, mu iyen kuro lenu, tameðu ko je ki egbè yan mi, aroye ote ni, Olòrun nító ti fè ki nkán yi şe ni, duro ti awon eni metá pí giri-giri, Oluwa yio ran nyin lówo.

Ki nto pari orò mi, mo fe lati si han eyin te wa ni ẹhin agbo wípe kẹ bò si gbangba kẹ mu bò, nitorí Herbert Macaulay ni ko je nínú ɔgbón mi wa, bi aba ba şorò ki gba ti innu rẹ le ma ma şe, nitorina aye wa fun gbogbo yin kẹ mu bò, nitorí Kiniwun Óníbudo ko si ni ile, ave wa fun ẹníkéni kẹ ma bò, ki e wa wo ohun ti Démò nse bi buruku ni tabí rere bi o ndi ote si Ijòba ni tabi o nta ijòba lóya nigbana ni e le şe gási kia ohun to ru yin minu, nigbana ni e oje jihin fun Qba na wípe oto ni Démò nse — Ábí mi re o.

Emi ni ti nyin nitoto,
ENIA KO DA BI ALLAH

AGBAKO ORI EDE.

A gbó wípe motó pa eníkín ni Oshodi ni oṣun Wednesday ọsé yi, a gbó pe nigbati ewu na şe tan ẹwámotó fè jalugbo, a ko mo iru ohun ti o mu asise na wa. Lówo agbako buburu Oluwa rere gba wa.

ORI IV.

I S E .

(Translated from "Character by Dr. Smiles").
APA KERINLA.

Helvetius tilé fi oke le pe, mimó ti enia mo pe ohun kan wa ti a npe ni airikan-şekan ni a fi ju çranko lo—pe nitoriti o mo pe çranyan ni ki a gba ara wa lwo ko ba ara de iya ti airikanşé imu ni je ni imu enia wa okan se, nitorina si ni o fi je eyi ti imu enia lo siwaju.

Ni gasikia, iwa işe şise nigbakugba ti a şo yi, ti opokpó işe, ti biba awon ti o nse aye lo, lati aiyé-baiye ni eyi je ohun ti imu iwa işe şise awon ənti o ni iwa gbo.

Eko işe şise wulo bakana lona işe-kise—bi lona işe ilu-şise ni, bi lona ti işe iwe ni biti əna iwadi Ogbon ijinle ni, tabi lona işe Əna.

Nitorina ni a ri i pe ninu işe iwe-şise eyiti o pø ju ni eyiti awon ti o kɔ əna işe şise ko.

Lala, ifarada, aigbe akoko sɔnu ati a je alagbara ma mɔ ero awon iwa ti o mu wɔn wulo lona işe kan si tun wulo işe miran.

Qorqawo okowé atiyo ti ilu Gesi ni o je awon ənti o ti kɔ işe; ko sa ti işi awon kan ti a mo yato ni gbana ni Oniwe, aʃi li awon Alufa. Chancer baba awon ti o kɔ iwe arofɔ-orin ti Gesi koko se agbebón, lehin na ni o wa şise ni ibode. Ki işe pe o nfi qwo pa işe o si ngba owo lasan ni; on papa ni o ni lati ko gbogbo iwe işe na; lehin ti o ba ti şe gbogbo işe rę ni ibode, a fi tayo tayo lo si ile lo ba awon iwe tio nkɔ a kumri mɔ titi oje rę a şokun ti a fere ma tiran mɔ.

Awon Okowé pataki ni aye Qba Elizabeth, nigbati ekɔ iwa rere awon ara ilu England beré si gbiile si, ki ige awon ti a le pe ni omowé ni aye isisiniyi, suggbón nwoa je awon ənti a ti fi əna işe şise kɔ. Spenser se işe akowé (Secretary) sun Lord Deputy of Ireland; Raleigh şe əmø lehin oloye,

o se agbebón, o şise ninu qkɔ, o si wa şise wiwa ilu titun kan.

Sidnay şise ilu, o şise Qba o si tun se agbebón: Ki Bacon to di Lord Keeper ati Lord Chancellor o ti koko fi gbogbo ata şe işe lawyer; Sir Thomas Browne ti kɔ se işe Oniçgun ni ilu oke ni Norwich-Hooker ti kɔ se wabiwoşı ninu işe alusa ijɔ kan ni ilu oke; Shakespeare se Olotu ile-ere (theatre) suggbón on papa ko kora si eşe şise ni ları, o tilé cabi empe ti efe ti' o ma ri je ni o wa lori əmi rę ju ti pipe işe na ni nkən danyin-danyin.

Translated by

ADEYINKA AJAGBE-QSA

INA WO'LE OKUNKUN PARADA.

Atupa ti a npe ni "Oṣupa mi" je ojulowó ati papin atupa harun ti o si ye ilekile, papa ile awon gbajumó olowo, a ko le şese ma şo ti awon "Denge". Agbara rę pəlu agbara atanpo ədunrun abela, dede ni, bi əsan si ni titan rę ri minu ile. Agba ti kɔti lowo gbigba Atupa Sango sile ki o ma jafara lati ra atupa meremere yi ti o na electric je.

Orişi meji lo wa fun tita: ti oni-fadaka ati ti onide.

Ę lo yan ti nyin ni Şabu Oyinbo KESSLER ni No. 7, Labinjo Lane.

Ęnyin ara-oke ati ilu miran, ę mase gbəhin ki ę to rəngé ti nyin, ki ę ma ba joku ologbo.

EKO AKETE

EKO, SATURDAY, SEPTEMBER 15, 1928.

AGBOMIRAJIGI ORUKO EGBE
DEMỌ.

Ko si botiri ni Ipade Egbe Demọ ti a se ni Ille Afariogun l'Ebingbeti ni ojoro Satide ti o koja nigbati ghogbo eṣe awon ọmọ Egbe pe perepere sibé: Ogbeni Olola Eric O. Moore ti o joko sori aga sọrọ itunu pupo fun Egbe fun idanwo nlanla ti Egbe na la rekoja niloloyi nipase ti oqo Ogbeni Herbert Macaulay pē si ni a gby pe awon jakanjakan miran tuu soro iṣiri pelu obuhn pataku ti Egbe muṣe ni iṣe ni ti pipalẹmọ ati yan enia mèta sinu Ajo Igbimo Əşofin Nigeria nipa didibo fun nwon: gegebi a ti sọ ni oṣe ti o koja, pupo awon elomiran ni yio ma lakanla lati ko enia so'di pe ki nwon ba le dibò fun wọn nitoripe ero inu awen ti a nwi yi dabi owe kanti ti oṣope "ologbo r'ajo ile di ile ekute" sugbọn a mo pe ḥin igba ni irufé awon enibé nyin igbadó si, nitoripe awon ti nwon wa ni idì ina ko ni je ki o ku. "Aja loleṭu, iro ni pepe npa" kosi inu ẹniti ko dun si imura ti t'gbe Demọ mura nisisiyi lati maṣe fun ẹníkèni laye lati di wọn lòwò fun iṣe ribiribi iyian enia yi, nitoto a ko sọ pe ki awon elomiran maṣe ẹfatafa diẹ lona tiwon a ko si ni ki irufé awon wonyi maṣe fi poum mewa wou gbagbi ija ko sa si ninu Ogundareke sugbọn ohun ti a mètu mo gidigidi nipe gegebi Demọ ti je Egbe ilu, ti o si je pe Egbe yi nikan ni o wa gegebi Egbe ti ma wa ati jubelò gegebi o si ti je pe irufé iṣe didibo fun awon ẹniti ilu yio yan lo si Council ni a se da Egbe na sile o ye gidigidi pe awon ẹniti Demọ ba dibò fun loye kínwòn hò si ipo yi ni Ajo Igbimo na; a tanua pe ki yio si ninu awon ọmọ Egbe yi ti nwon to dibò ti yio gbehin b'ebò je nigbati asiko ba to.

Laisi ani ani Ilu ti ri iṣe ribiribi ti awon mèta ti a ti yan sibé ti nse bò lati ọdun

marun yi wa ninu iṣe na ni Ogbeni Olola J. Egerton Shyngle salaisi, ti Dokita J. A. Caulerick si rōpo rē ẹnyin ko sai ni iṣe olukulukulawo awon ẹniti Ilu yan yi ti ne bò lati ḥin wa.

Ọdun 1928 je ọdun idanwo Ipopolopo fun Demọ, sugbọn sibésibe koyé ki idamù ka Egbe nitoro gboglo nkan wonyi tani ko mo pe iyo ati iṣa lo mbe laiyé. Bawo n' ọdun karun ijelo ko ti dundun to niggan ọjọ didibò akpokò ya? Ire si je ki illa mur a giri ni didibò ekeji yi ki iresew maṣe ri ẹníkèni ninu ọmọ Egbe gbe se.

E si awon ti nwon nsata ti nwon si ẹrèkè ebui se oja titi ninu iwe-irchin won silé, awon ti o je pe ara ki ro ayasho nwon ba tó ẹniti ko ti wun: nje nwon awon ti naqon nsata Ogbeni Macaulay wonyi a ko ma ri ninu wọn ti nwon tise "majé-agbò" k'anri? Si, tani na pèhinda ti ko ni oqo "Sugbòn" lara!

Iṣe ti Demọ nse nisisiyi ju ritaye lab ma da a wọn Bumibumi Abebu wọ-nñi wọ-nñiti lohun lo.

Iṣiri ti ipade Demọ oṣe irokója mu wa fun ilu daradara Ipopolopo: a mo pe bo se ajin oru ni a pe Ipade yi, bakanná n'ile Egbe yio kun de ẹnu: Egbo melo n' awon elomiran le pe, pe ki ille ki o kun ki qna sibo eyiyi fihani ni pe Egbe Demọ ti òkanṣo arada ti o to ḡba ọsunṣun.

Lékansi, a kesi eyin alakoso Egbe lab mira jigi fun iṣe ribiribi didibò yi, ki e ma si je ki opo! kan ri aye se'gi si nyia lara nipa biba nyin du didibò yi.

A di'gari sile
Omọ ewuré nroju
Eru baba rẹ ni bi o?
Agbedò! Agbedò!!
Agbedò gbedò!!!

E KU ROJU.

A ba Mrs. J. O. Thomas ti 47 Smith Street Eko kedun iku egbon rē Mr. H. O. Williams ti o sélé ui Ebute Mèta miu oṣe yi.

Ki Baba gbe s'afese rere.

Olusakin's Column.**THE ARRIVAL OF HIS EXCELLENCY THE GOVERNOR AND LADY THOMSON.**

Their Excellencies the Governor and Lady Thomson and the Governor's personal staff arrived Lagos on Monday the 10th September, 1928, from the tour of Inspection.

THE LEGISLATIVE COUNCIL ELECTION.

According to *Nigeria Gazette* of the 30th August last, the Polling day for the election of three Lagos Members to the Legislative Council has been fixed for Friday, the 28th September, 1928, at the Glover Memorial Hall at 8 a.m.

THE RETIREMENT OF DR. K. FADERIN.

It is stated on good authority that Dr. Kubolaje Faderin, M.B., Ch.B., Medical Officer, Ebute Metta Dispensary, will retire on pension after the expiration of his present vacation leave.

Dr. Faderin joined Service on the 14th July, 1914, and rendered a valuable and meritorious services.

We wish Dr. Faderin and his amiable wife long life of future happiness and usefulness, and in whatever sphere of life the future finds them.

ON LEAVE.

Mr. Joseph O. Oshoba, 2nd Class Compositor, Railway Press, Ebute Metta, who has been on a month's leave, as from the 12th September, 1928. Mr. Oshoba hopes to visit Kano to spend some portion of his leave.

PROMOTION.

Mr. Moses O. Denloye, 1st class Clerk, Nigerian Railway Accounts Department, Ebute Metta, has been promoted to the rank of an Assistant Chief Clerk, as from the 1st April, 1928.

Congratulation.

OLUŞAKIN.

ORO OLOYE OLUWA NI AJO DÉMO NI SATIDE TOKOJA.

Inu mi dun lati ri yin nibi losan yi; a da Egbe Démó silé fun rere ilu yi ati awon enia inu re; oje fun rere awon omo Egbo ati awon ti nwón apeara won ni ota Egbe na. O je rere Ijeba-pelu.

Mo sọpe oje fun rere Ijoba nitoripe awon Gési ni irufé Egbe bayi ni ilu wón Egbe, o nja fun rere ilu won; kò si si enikèn ti o mo pe irufé Egbe bayi ota Ijoba. Ni eko kosi Oyinbo kan ti o je ota Eko: gbgbo won lo férán wa; dié ninu awa Enia dudu ni awo nlo gbo yi so yi fun wón tobi ti inua fi nbi won si wa; sgbogbo adura wa ni pe kí Olorun le yi irufé awon Enia dudu, hé ikotan pada.

Awa dupe pe Ogbení Herbert Macaulay koi ti ku o nsimi fun igba dié ni nitorina eyin ti e nsope "mba se nkan bayi-bayi fun Egbe, mo ni imoran rere kan fun Egbe, Macaulay nikan ni ki fan ni aye" okan nin wayi lati wa da bira ti yin: awon ti mo nba so eyi ni eyin Kiriyo onisokoto gbo; awa Oloye ali agbadha ko mō edemeji awa ko le lo si Ajo Igbinò Ashofin ti Oba kí o je pe awa na mnōwe bi eyin ni, ko ni si eni tole fowó ro wa se-hin ni ojo idibò è ba gba oye Oyinbo lati A. B. C. de Z, è ba le di Koja de eti kó le lewá s le s le ni ojo idibò o da wa loju pe Fila fun kekele ori wa yi ni a o fi yi nin mole kitikití: sgbogbo a ko mō iwe a ko le so ede Oyinbo ti o je ede ewon Olotu wa. Eyin ni a ni lati yan si Ajo Igbinò, pupo nini su jà Atchun-rinwa, sgbogbo ti enikan ninu nyin ba da wa Olorun Ilé yí yio bi lere.

From *Lagos Daily News* of 10/9/28.

IPADE DEMO.**LATI QWÓ KEKERE-AWO.**

Si Oniwe Irohin *Eko Akete*.

Mo béré f'ojí,

Ni ojo Satide tokoja cjo kékó osu yi, ni awon egbe "Democratic Party" se ipade Gbogbo-gbo labé Alagoa Ojala Léya Eric O. Moore ati awon Ojoye Onifilá-funfun, Eletu Odibo Oloye Oluwa, Cloye Olotó, Ashogbon ati Oloye Oshodi Saka, ati awon Ogbení Thomas, H. Jackson, Councillor J. Bagan Benjamin, C.P., Léya T. A. Doherty, Lemónu Amode, Lemónu Alafayat, Lemónu Lawani Aguda, Alaji Abudu Salami Davies, Alfa Bello Arpwasi ati awon Lemónu Ratibi miran ati awon jakankakan ni gbajummo Kiroyo ati Imale pélú ti a ko le ri aye lati ma daruko wón lo titi.

Sibaşıba ni esé gbogbo Omo-egbe pe, nwón fér to egberun mèrin ti nwón wa si ipade na

Oye ti a ri ni ipade na ni wípe nwón ko tete fun awén éniti ko ni ami-égbé tabi ti ko mu ami-égbé dani ni aye lati wó ile, nwón si ngba owo odogodon ti nwón ma nda lowó awón Omo-égbé ti o je égbé ni igbese gegebi nwón ti fi sinu iwe-akiyesi ti nwón fi kede ipade égbé.

Ki nwón to bérési ero Ajo ni nwón ngba owo lowó awón éniti o je égbé ni gbese, nwón si nse Risiti owo ti olukuluku wón san le won lowó, owo ti nwón ri gba lojó ná to pónan mejidilogbón o le sile merin ati k bó meji, lèhin eyi ni awón éniti nwón ngba owo yi so wípe égbé nfe to ogbon pónan gere.

Nwón so wípe inawo ti égbé yi nse si ibiti awón npe si yi ki işe inawo kekere arara, lèhin ti awón ba san pónan meji owo ile-égbé, awén si tun nsan owo omiran bi owo aga ti égbé nlo, nwón ni gbgobó nra nra égbé nigbagi awón ba nse ipade bayi nigba miran o to pónan bi merin-dialogun, nitorina ki olukuluku ma gbiyanju daradara, nwón si se adura fun awón éniti o nda owo dié-dié, ki Olórún si ma fun awón éniti ko nri ḥowó yi gbe ni aye ti antani.

Ajo bérési ni iwón agogo marun koja işeje mewá.

Olóla Loya Moore :—Mo ki gbgobó nyín pupo mo ro wípe o to ojo métá tabi lati cijo kérinla oṣù January ti égbé yi tişé ajo, riri ti mo si ri nyin nñin lóni, bakanna li e wa loju mi, eyi mu ki imu mi gidigidi.

Nkan pataki kan li a şe ipade fun nihin lóni, ki nto bérési ḥoro mi, ngo so ohun ti a şe ni Ajo ti Kómítí ti a şe l j o Aláisí ojo kéra cṣu yi sun nyín. A kédan ti m'Qba Davíd Omoyele Dosunmu ti o se aláisi ni Idéy, a kédan ti cifo Daddy John Amílestone éniti o ku ni ile re ni Ebute Mètò lójò Tuesday cijo kérin cṣu yi. Pataki kan nnu égbé yi ni Daddy na nse, ki isí siba pa égbé je nigbagbagbó, Daddy na lo nfi ḥoro la igi ni Ebule eletun.

Léhionna a tun şe ikedon fun nyín nipa ajalu ti o ba Ogbeni wa H íber Macaulay, c. E ati Dokita Caulcker M B sun cijo ti nwón ba wén se ni lól yi, a kofé ki gbgobó Omo-égbé ní okan si sibé dainndan ki a maşé binuju, ki a fi okan si wípe ohun Olórún fén ni ṣugbon ki a mo wípe Olórún Oba ki işe ibi, ki g egbo Omo-égbé şa se giri, nnu ajo ti a şe ni Kómítí a şe şawúra nipa iwe ikedé ti awón lójò fi si ode lati yan awón éniti titun métá ti yio se Oju wa ni Igbinm, gegebi o ti je wípe ni egnijó oṣu yi ti o ku cijo mewá ni akoko awón éniti o ti wa ni Kansulu ta ri yio pe, ti o ba si di ni ḥoró mejidin logun oṣu yi m a ní lati fi awón métá titun miran sibe. A s i t i s o n i Kómítí wípe awón éniti o ba nfe lo ki nwón lójò iwe wa fun awón titi ojo Atalata to mbó eyiyi ni ojo kókanla oṣu yi (tabi ni Atalata ijaron) nnu

gbogbo éniti o ba kó iwe wa lati l o se Kansulu, li awón yio mu awón métá ti égbé ba fe.

Awón yio si fi iwe kan si ode nipa eyi, nitor awón ni lati jekí gbgobó égbé mo awón éniti métá ti égbé mu lati dibo fun.

Ohun ti mo fe ki a mo ni wípe asekó na de tan ko ju cijo mökün-le-logun lo, ki a ma si şe deyideyi si arara, nitorí bi awón ti ngbaradai lowó yi, benni awón eti papa yio ma mura tiwon nisisi, nitorí awón ko mo irufé ara ti nwón nnu lowó, ki a gbiyanju daradara, ki a duro gbgonyin. OLOWE OLUWA :—Mo dupe lowó Aluga fun iyanju ti o gba wa, inu nai dun lati ri nyín nñin lóni.

Nwón da égbé yi sile fun rere ilu yi ati fun ire gbgobó awón Omo-égbé yi, égbé yi mbé fun ire ckunrin, obinrin, qimode eti fun agbalagba fun ire dudu ati fun ire funfun pélú, ati fun ire gbgobó awón enísi o mu gbe yi ni eti.

Mo ni fun ire awón funfun nitoripe awón funfun nja fun ilu wón, nwón ko si so wípe awón nyen ota l j ba ni nwón nse, a ko da égbé yi sile sun işikan arara, nitorina ki eyi maşé kódoji fun nyín nipa awón funfun ti a daruko pélú.

Ninu ilu yi kosi fu fun kan yala ninu ljoba tabi omiran ti o je ota ilu nwón feran wa, ara awa Enia Dudo l a nlo ba won ti a nsoró aidara si arawa lodo won, ṣugbon a mbé Olórún ki o ró iwu awón enia be lókan, orin ti nwón nko ni Oyo l i a gbo, a ko gbo ilu ti nwón nlu ṣhan Owe ni o.

A dupe lowó Olórún nisisiyi wípe Ogbeni Makóki koi ku, o yera kuro. Iarin wa ni, bi enikan ba mbi enikan lere pe kini ero ilu yi ti nlo si, ekeji yio dahun pe Makóki ni ko je ki on le mo ohun kan lati şe, bi awón tilé fe lati ma nawo, tabi lati ma fi ará şe, Makóki ko gba awón laye arara lati le şe ohun ti awón le şe, wayi o o kan nyín, Ogbeni Macaulay kosi larin wa nisisiyi, ghangbadé un kedere bewo, gbgobó enyin ti e ti nleri leki aye şe sile fun nyín wayi.

E jade e wa sa agbara nyin, enyin ti e mo iwe li a mba wi.

Aparo o dide ni ojo kan o pe aya re, o ni nje bi on ba ku nje o ki yio ni ḥoró mira? aya aparo wo titi, o ni dara o ko sun eru, o ni nje iwo yé ka'wo, iwo yá ka'wo, Owe ni, gbgobó Omo-égbé ho ge.....!

Makóki lo da égbé yi sile ṣugbon ko da sile fun ire araré bikóso fun ilu re, nipa ibo ti awón nsoró re yi, Makóki ko fi igba kan sì wípe on ḥilo si Igbinm, benni awón Ojoye ti awón nsoró yi, awón ko fi igba kan sì wípe awón nlo si Igbinm, benni awón Lemomu ko sì wípe nwón nlo si Kansulu, enyin elede meji t i gbo ohun ti awón nsoró nñin ti e si gbo ede ti nwón nsoró l hui li awón mba wi, ani enyin ti e mowe daradara, enyin Oni Sokoto gboró ti Koła nyin ga datadara li awón mba wi,

nitoru awon ko mo iwe tabi ti awon yio fo ede, s̄ugbōn Fila ori awon yi ati aşo olowoyò funfun ti awon da bora, a le fi yangan le enyin lori, enyin ni awon ni lati ran ló si Igbimò, ti awon ba si ran nyin si ló si Igbimò na, eyiti o ba de ibé tan ti o ba wa s̄o wípe wayí, on de ibé tan, yio ma wa mu ti ara on se, Olórùn ti o ni ilé yi yio da a fun oluwáre.

Enikeni ninu awon enia Enia Dudu ti o ba si s̄o wípe on yio ba ilé yi je, ilé yi yio bi oluwáre lere.

E ko gbo bi Owe kan ti wi Owe na s̄o wípe :—alò işu sile Elegbara, abo ity sile Oriṣà-nla, idaripadabò itenabò Moshalaši, bi Elegbara ko bere tire, bi Oriṣà-nla ko bere tire, bi Imale ko bere tire, Olórùn Qba to ni Moshalaši ko ni bere; nitorina o dòwo nyin.

ALAGA :—Eniti o ba ni orò lati s̄o lara Omogégbé lokunrin tabi lobinrin, awon fi aye silé kí o ma dabi enipe şe mo tilé fè s̄orò, s̄ugbōn nwón ko jekí on ri aye s̄orò.

Okunrin kan dide, o ni on ki gbogbo Omogégbé patapata, inu on dun lati ri nyin lósan yi, on ko tilé ni ero pe on yio wa si egbe lori, işe móto ti on nse, on ki ipa egbe je, s̄ugbōn nigbakugba ti egbe ba nse ni Olórùn ma nfun on ni aye ti on si wa.

Ohun ti o mu on s̄o wípe on ko ni ero pe on yio le wa si ipade oni yi ni wípe nigbati, on gbo ti ajalu ti o ba Ogbení Makòlì o ba on ninu je patapata, s̄ugbōn ki Olórùn ma jekí awon ri ohun ti yio ba wón ninu je—Amin.

Enikan tun s̄orò, o ni ninu egbe Omogogun Igbala lí on wa, on si tun je okan ninu omo egbe yi, o kedun nipa ti Qébèni Makòlì gegebi o ti je wípe nigbati awon gbo, eru ba awon, eniti o njeun lójo na kole je e mo.

Enikan tun dide, o ni okan ninu Etiopia ni on, on si ti de ilé yi lati omogéduń mèfa şasa enia ni ko mo on, koda Alaga yi papa mo on, o ni rere ilu yi li on nse, nitori on ni obinrin sibé on bimo sibé sibé on níşéen on jeun nibé, on nsun on njí nibé, on ko mo qna ti on ki yio gba, ti on ki yio fi ma wa rere ilé yi, o s̄orò pupo.

Léhinná ni obinrin Jariogbe Oniwaka wa dide o s̄orò, o ki gbogbo omogégbé patapata, o si gba won ni iyanju wípe ki nwón duro girigiri, obinrin ni awon, kosi ohun ti awon le şe, s̄ugbōn bi awon ba ti nri enyin okunrin okan awon yio ma bále daradará, awon kesi fè ki e da awon nitoru awon ki yio da nyin, s̄ugbōn ti e ba da awon enyin ni iyen Olórùn ni iyen.

Olóla Moore :—On dupé lówo gbogbo awon eniti o s̄orò, bi awon ba tise si ni Kòmítí awon yio jekí omogégbé gbo awon si ro wípe ajo omiran yio wa ni Satide ti mbo, awon le fi iwe si ode, awon si le şe alai fi iwe si ode.

Ajò tuka ni dede agogo meje ku işju mewá, ajò o tu o ! Ipade Démò tun mbé lori.

Emi ni ti nyin nitoto,
KEKERE-AWO.

ILE-IFE.

Mo dupé lówo awon aşiju wa gbogbo o. Mo si juba ęse ati iba atèlesé ti ko wurun ti ofi dojugun.

Mo dupé lówo eniti ori, ti ogbo ti osi ko irohin Ilé-Ifé ti o wa ninu Iwe Irohin Eko Akete ti August 4. Inu mi dun lati s̄o fen gbogbo awon enia po Olowemowe nipa ti lle ati ti 9mç onile ni popo Irémpo.

Lotó ni gbogbo orò ti Oniwe irohin Eko Akete na s̄o nipa wípe omogéduń onile nté jeje ati ajoji nté girigiri ni Ilé-Ifé nisisiyi, ki ohun gbogbo le ba dara na ni. Nko ni bu kuro ninu ohun tinwon ti ko silé s̄ugbōn mo bębe lati ladi dię ati lati fi kun awon orò wonyi.

Lotó a ki şe fun oyò ni 9dédé to ba şe dię a gbo kankan le, ki o ma şe bi owe o, Oyo ti ęwi yi nitoto on ló ko le yi s̄ugbōn fun igba dię ni oni lati gbe ninu re, eyini nipe titi owo ihaya re yio fi pe, oye ti qna lati fi mo ogiri ati ti panu re (The land whereon he built is leased to him for a limited period) nitoru bi aba bi Oyo yi lere wípe élomi o rà ilé ti okó ilé le lori dajadaju ko le ri oye kan daruko wípe oye pound bayi ni, ko si tun le wípe oye bayi ni iro nsan fun onile ni osoşu nitoru owo ti iba ma san nló si apo ara re fun inawo ogiri ati ti panu ile na i.e. The corrugated iron and walling expenditure. Awon onile yi ko je fi ilé tabi ile fun Oyo yi patapata nitoru (r.) Ki nwón ma ba jebi awon omogé wón Ighin ola ati ki nwón ma ba gba epe awon iraa ti nbó sorı pélü.

2. Nitörípe awon omogéduń onile yi mbó lati wa lo ile na fun ará wón nipa ifé Olórùn, a si ti pe awon eyo wéwé pú ni arin ile ki Olúwa ki oda wón si o. Atipe omogé inu ile yi kan je akekò ni Ilé Iwe giga ni Oyo i.e.

A student of St. Andrew's College Oyo eniti o duro fun Ifé ni ipo re i.e., an Ifé representative in his class and he is likely to be a schoolmaster. In one of these days D.V., nitorina a ko le ro eleyi piń ki asi fi wípe a mo iwe reje tabi ki afi lgboju gba ile re.

3. Awon Oyo ti danna si awon onile yi loju ni oko wón eyini ni wípe awon Oyo ti baba onile yi gba si oko lati ma ro ilé ati lati ma jeun nibé yo o lenu lópolope fun igba dię ti nwón si le kuro re bò si lle fun iwoñ odun meje nitorípe nwón wípe oko ti won ni, opelopé onilé ti o otun le şe ti ko si fè fi idí onile le alejo lówo ni oje ki onile yi ri idí mulé dię kininn ni oko na, nitorina mo s̄o

bayi pe ki emi Oba ki ogun ki osi le ma joba awon enia re ni alafia. Fun idu eyi onile yi ko le fi kium nnu ile re se sara fun Oyo kan rara nitoripe ija tabi iyolu Oyo ko dara, dajudaju bi aba pe onile vi lati so dię nipa iyolu (trouble) Oyo yio ri ro o.

Nitorina ki enyin agba Ife, alabujuto, ati awon aṣelu fa ara mōra ki iwo si ma ba ma ko si yin labé. Nitoripe owe tabi afisoro Oba wa sì bayi pe "Ipapoşkan je agbara" i.e. His Highness the Qoni of Ife's motto is "Unity is strength". Nitorina ki ilu to ni agbara nwon ni lati wa ni ḥakan kan ali Idapoşkan.

OMO YESIRENI.

Enugu News.

LIRE A KA RII

Chief Sanni Animashauhun se ojobi fun qmō ṣekere ti o nje Abassi Kehinde eniti o di ọdun meji pēlu cṣu kan ni ojo Friday 31st August, 1928. O se ase onye rēpētē pēlu nkan mimu fun awon Alagba ti o pe ni ojo na.

Eyi yi ni orukō awon Alagba na :-

Inspector Sanyaolu Eqs.

Mr. Olukolu

" Momodu Smith

" E. H. Badaru

" Adekiti Demosu

A ki eyin Alagba—E ku idide. Be akari o Amin.

IJEKUJE TI PA APARANBI.

Ni irele ejo Sunday qse tokoja 9-9-28, nigbagi a nkoja lo ni opopo Reclamation Road, ni a ri Ogbeni Awusa kan ti o sun silē bi eyi to ku ki awọn ṣmōde te pe bo, nigbagi a bere idu ohun to mu Ogbeni yi ki o to sun bayi ni awon ẹgbé re wa so fun wa pe atenuju lo npa Ogbeni na lo bayi eyi ti nwon npe ni ṣti.

AIMO IWON ARA ENI L'QMODE FI NFOJU DI NI.

Ari awon ṣmō de ti nwon ko ara won jo tele ṣkunrin kan pēlu oko lwo, ti awon ṣmōde na berē si so oko lu Ogbeni na, ki ti gbe o, olomō wewé e kilo fun ṣmō nyin o, ki won ma ba ko hin se libi se l̄hun wa ba ṣnyin obi ṣon o.

w

ITIJU WO NI L'QRUN JU ERU LO

Ni Satide ijéjo ni a ri ṣdōmōkunrin kan ni aṣe Oke-popo pēlu pepeiyé meji eyi ti o so mo ṣmō ati panpē tabi şekşekş lwo mejeji ti awon on ilu ni ṣwō ti l'orun ti nwon ba burin burin nwon a fi meji ki won gboran ba eyi to nmufi obi aro pe o pari wayi o pepeiyé ke, ojo gbogbo nti ole, ojo kan ni ti olohu n.

AGBALAGBA NJE IKA SAMU, O FI OWO RA ORI O KAN TIRE WAYI O, IGIDA.

Agogo mejila abo ojo Monday ijéja ni a g alabapade Ogbeni Agbalagba kan ti o nba awon ṣkunrin Kalaba kan ati Awusa ta tete, Ogbeni yi ta tete titi o fi ie owo bi ṣpōnun meji ko lo nighati iga ma wa yipada fun Ogbeni yi nwon gba gbogbo owo yi lwo rē tan ari tire pēlu ka wi ka fo Ogbeni na bō ḥwu fila on papa wa wa ni ihorihio, ni ero pe boyo on yio tun je owo on padi, suggbōn Ogbeni na mu owo awon onitefe fa owo ati ewu fila mōra, o wa ku ohun ti Baba ma fi bo aṣiri araré lo sile, oghen'i yó ikun silē ondan gbinrin larin gbogbo ṣmō Anabi Adamo, itju ni on ko ran Baba nṣe ti o ba je pe awon ṣmōde lo se iru yí lo ba Ogbeni yi ni ile nkó o? Ogbeni yi ba wi fun pe ko kuro ninu ile tabi ko tete lo wa ibi ti yio ma gbe, e wa ri nkan wa bi! Baba wa dorikodon o ronu Baba mu nwon lo ko owo ile re yio ku ko fi gbiyanju, se iwo fē la qla ojo ni, agbalagba tilko ninu rori ti o nba ṣmōde ta tete, ko ha tan na.

Mo duro nihin.

TENIMASUNWON.

KERE O!

Mr. C. B. SHODIYA, Produce Buyer, ti No. 132, nitosi Niger Company, Ebute Ero, ni opolope Tapo (Tapaulin) siye 15 x 15 fun hibaya, bi o fē se ariya ti Iyawo lo sibé, bi o fē se Wolimō lo sibé, bi o fē se ariya nipa ti oku l̄ sibé, o wa fun ṣnikéni ṣpōku-ṣyoku ni owo hibaya re.

9d. ẹgbédogun fun Tapo kan lojumō.

C. B. SHODIYA,
Produce Buyer,
132, Ebute Ero,
Marina, Lagos.

JUST ARRIVED.

The long expected Zotal, Glaxo, Lactogen, Vapex Kruschen Salts, Hair Dye, Kalzana, Vitafer, etc., etc.

Ressurrection of the body.

Do not remain a victim of chronic weakness, pains in the bones, shortness of breath, shaking of the hands and limbs. Get a bottle of Dr. de Roos concentrated Guittæ Vitæ, it will renew every atom of your flesh into activity and set you along the pathway of longevity. £2 2s. a bottle, largest size.

If the blood is pure, health is sure.

Our " Cooling Blood Purifier " purifies the blood of all impurities 7/6d per bottle. Herb Tea—6d per packet. Native own remedy clears the bowels, purifies the blood.

Why do experienced mothers like Yaro ?

Because it is a reliable preservative which suppresses infant's suffering during teething period. 2/3d & 3/3d per bottle.

Life Tonic Tablet—A Wonder Worker.

Life Tonic Tablet contains pure yeast and vitamines and can be taken by men with large or small means. It is a wonder worker. 3/- per bottle.

Wireless Female Pills.

For all monthly disturbances peculiar to females, use Wireless Female Pills, the latest scientific discovery for female disorders. 4/6d per bottle. It is an effective fertiliser against barrenness Sold only by Iyin Oluwa Medicine Stores.

WE STOCK :—

Back and Kidney Pills 2/6d
Anti-Rheumatic Salt 2/- & 3/6d
Vibrona Wine 7/6d.

Obtainable at :—

IYIN OLUWA MEDICINE STORES

Head Office :—88, Bread Street, Lagos,

Branches :—6, Martins Street,

41, Alli Street, Faji Market,

100 Griffith Street, Ebute-Metta.

White's Golden Male Tonic

DOUBLE STRENGTH).

Whenver a woman has not been in the family way for a long time, the fault is usually set down to some disease or other in her generative organs.

Now while it is true that many women suffer from disease, yet many times the fault lies with the man, owing to weakness or some other disease of the male organs of generation. White's Golden Male Tonic (Double-Strength) is calculated to give full vigour to the man, and to remove all diseases which prevent breeding. Every sensible man ought to use two bottles every month, to cure or prevent weakness of the generative organs.

Made and sold only by VICTOR WHITE, Esq.,
The Reliable Dispensary, 41, Offin Road, Lagos.

N.B.—NOT OBTAINABLE ELSEWHERE.

"Shake the Bottle."

AREMO FUN OKUNRIN.

Nigbati obinrin ko ba tete loyun, a ma nro pe ara obinrin na nikan ni arun wa. Sugbon nigba pupo ni o nję pe ara okunrin ni arun wa. Egbogi yi dara pupo fun Are, Eda ati gbogbo arun ti ki je ki okunrin se abiama.

N.B.—O yę ki gbogbo okunrin ma lo igo meji loşoşu—Işę ti egbogi na nse ni ara ko şe royn.

Price TEN SHILLINGS (10/-) per bottle.

Postage 2/6 extra.

White's Golden Female Tonic

A splended Remedy for Female diseases such as:—Barrenness, Weakness, Painfull and Irregular, Menstruation Leucorrhœa (Whites) Cramps, Ovarian, Neuralgia, Inflammation of the Ovaries. A Tendency to Miscarriage etc, etc.

Made and sold only by VICTOR WHITE Esq.

41, Offin Road, Lagos.

N.B.:—Not obtainable elsewhere.

GBOGI ONIŞE FUN OBINRIN.

Egbogi yi dara pupo fun Al'oyun, Iju, Eda, Aran, Oyun ti o ba fe baję, ati orişirişti arun mi ti ki je ki obinrin bimę.

PRICE 10/- PER BOTTLE.

Postage 2/6 extra.

**WHITE'S
WONDERFUL BRAIN TONIC**

This medicine stimulates and rebuilds the brain in such a way, that the regular user is able to do many times the usual amount of Brainwork that he used to do, before using it. To Brainworkers and those who have examinations to pass, it is a boon.

Made and sold only by SAMUEL VICTOR WHITE, Esq.
41, OFFIN ROAD, LAGOS.

Large size 5/- per bottle. Packing and Postage 2/6 extra.
Small size, 2/6 per bottle. Packing and Postage 1/6 extra.

N.B.—Scholars should not be without it.

EGBOGI ISOYE.

Egbogi yi dara pupo fun awon omo-ile-iwe awon ti o nfi iwe şipşat ati gbogbo awon ti o ba ni lati lę fun idanwo.

Iba şe şompe tabi agbalagba.

White's Golden Blood Restorer

(A Native preparation for Women.)

This medicine is an excellent remedy or Insufficiency or Loss of the monthly courses, Tumour in the Womb, False Pregnancy, Catarrh of the Womb, Various Runnings or Morbid Discharges from the Womb (especially those that are long-standing').

Sick Headaches, Dizziness, etc., etc.

Made and sold only by

VICTOR WHITE, ESQ., Chemist,
The Reliable Dispensary, 41, Offin Road, Lagos

"SHAKE THE BOTTLE".

Price TEN SHILLINGS (10/-) per bottle.
Packing and Postage 2/6 extra, to any part of
Nigeria.

EGBOGI ILANA EJE FUN OBINRIN.

Egbogi yi dara pupo fun obinrin ti ko ba ri nkan oṣu ię mo (la'lai to aseké), nkan obinrin ti ko ba po to. Aşę Ewurę pipojü, Eda ti o ba gbo, Eyo, Oyun-koyun. Oyun ti ko ba dagba, Oyi, Esanri ni akoko hela, Aran ati Iju.

HORSFIELD'S

The well known suppliers of all classes of goods under the registered Trade "ZODIAC" Mark.

Call and see our Agent and give your orders to :—

MR. MOSES O. COKER,

Port Novo Market Street, Lagos.

who has sample every mail of all the latest styles of fancy and other goods, including our REGISTERED Palm Tree and Feather Embroideries.

We supply everything.

J. J. HORSFIELD & CO.,
(Manchester) Limited,
65, George Street,
Manchester.

GOOD MARKET.

Gonorrhœa Specific, Moloko Mone, A. & D. Bula Matadi for health-restoring purposes; these Medicines are on sale at Mr. H. Campos's First Class Shop, 37, Odunlami Street, Lagos. The Specific acts like Magic: has cured many obstinate cases, and *will cure yours just the same*, if any.

Cheap Goods! Superior Quality!! Quick Fortune !!!

Cable Address :—“WHITE LAGOS”.

MR J. T. AKIREMI WHITE
P.O. Box 82
20, Balogun & Breadfruit Streets
or
41, Offin Road, Lagos.

Indents House.

Import of General Lines
Export of Produce Commission Agencies
undertaken.

Correspondence invited.

With over 22 years' experience in this line of business.

Mr. White's well-known connexion with reliable Firms in Europe is a matter of common knowledge to his clients.

A Trial is Solicited.

When replying to advertisers
please mention *Eko Akete*

T O L E T .

One Splendid Pleasure Car

No. L2754.

*Always at everybody's service at
Timuku Square.*

For Terms, Apply to —

A. B. Williams,

14, Bishop Street, Lagos.

ILE OWO OYINBO**JOHN RADCLIFFE**

Ni No. 63, Ebingbeti, Eko.

— : o : —

Ile-owo ti o wuyi fun oja meremere bi Şeda, aşo Yomini
ati aşo ti a fi eleya Oyinbo gbaleti.

E wa bę orişirişi oja wa wo ni Ile-owo wa titun to koju
si Ile Niger ni No. 63, Ebingbęti.

Aşo lorişirişi ni aşetejo: aşo Şeda ati Siliki mbę bi **aba**,
awon wonyi je eyiti awon onibara şa ti nwọn si ti sami si fun
ma wọn. Aşo lami-titi ti a npe ni Şantolu nkolu 'ra wọn.

Agbalętu ni gbogbo oja wa fun didara wọn.

Po o si ni owo wọn.